

Sygn. akt I CSK 500/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa A. S.

przeciwko P. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 stycznia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. II UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien przy tym nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Według skarżącego w sprawie niniejszej występują istotne zagadnienia prawne zawarte w pytaniach: „czy Sąd II instancji winien z urzędu kierować się zasadą ustalenia właściwej podstawy prawnej dochodzonego zwrotu przysporzenia majątkowego, jeżeli Sąd może ustalić kwotę przysporzenia i obowiązek jego zwrotu aktualny z innej podstawy prawnej zgłoszonej w pozwie oraz przyjętej jako właściwa przez Sąd I instancji w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie” oraz „czy zmiana ustaleń Sądu I instancji jest dopuszczalna w postępowaniu apelacyjnym, jeśli ustalenia Sądu I instancji znajdują oparcie w materiale dowodowym i w I instancji nie zostały przekroczone granice swobodnej oceny dowodów”.

Skarżący nie wykazał możliwości zaistnienia rozbieżnych ocen przedstawionych przez siebie problemów, ani nie przeprowadził pogłębionego wyводу prawnego dla wykazania, że jego wątpliwości stanowią istotne zagadnienia prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego i których wyjaśnienie ma charakter uniwersalny, oderwany od wątpliwości występujących w rozpoznawanej sprawie. Uszło również uwagi skarżącego, że kwestia dopuszczalności zmiany w postępowaniu apelacyjnym ustaleń poczynionych przez sąd pierwszej instancji była już analizowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wskazywał, że postępowanie apelacyjne ma charakter kontrolny, ale jest także kontynuacją postępowania przed sądem pierwszej instancji i zmierza do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Przyjęta koncepcja apelacji pełnej (*cum beneficio novorum*) zakłada więc możliwość, a niekiedy konieczność prowadzenia przez sąd drugiej instancji postępowania dowodowego. Nakłada też na sąd drugiej instancji powinność dokonania samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych przez sąd pierwszej instancji oraz przeprowadzonych przed sądem odwoławczym, a także samodzielnego ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (zob. m. in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2016 r., IV CSK 285/15, nie publ. oraz z dnia 6 października 2016 r., III UK 270/15, nie publ.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy,

sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Ponadto celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest samo stwierdzenie oczywistego naruszenia konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.). Skarżący nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ograniczył się bowiem jedynie do podania własnej oceny rozstrzygnięcia. Takie sformułowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest niewystarczające, ponieważ problemy poruszane przez skarżącego mieszczą się w granicach swobodnej oceny sądu i przez to nie noszą znamion oczywistych naruszeń.

Z tych względów odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw

jw